

[Начало](#) > ... > [Вашите Права](#) > [Жертви На Престъпления](#) > [Права На Жертвите – По Държави](#) > 2 -
Съобщаване за извършено престъпление. Моите права по време на разследването или съдебния процес

2 - Съобщаване за извършено престъпление. Моите права по време на разследването или съдебния процес

Как мога да съобща за извършено престъпление?

Престъпления се съобщават писмено или устно в прокуратурата или в полицейски участък. Писмен сигнал за престъпление може да бъде подаден лично или да бъде изпратен по пощата (или по електронна поща).

Как мога да разбера какво е развитието по случая?

Лицето, което е съобщило за престъплението, следва да бъде уведомено в срок от шест седмици, че разследването е започнало. Ако то не получи такова уведомление, може да подаде жалба пред по-висшестоящ прокурор.

Имам ли право на правна помощ (по време на разследването или съдебния процес)? При какви условия?

В предварителното и съдебното производство жертвите могат да получат помощ от професионален представител — адвокат или правен съветник. Жертвите могат сами да определят свои представители или, ако финансовото им положение не го позволява, могат да поискат назначен от съда представител. За тази цел жертвата следва да представи пред съда или пред прокурора писмо, с което доказва, че не е в състояние да плати сама хонорара на представителя.

Мога ли да поискам да ми бъдат заплатени направените разноски (за участие в разследването/съдебния процес)? При какви условия?

Ако жертвата участва в производството само като свидетел, тя има право на възстановяване на пътните разходи, разходите за настаняване и дневни разходи или на всяка загуба на доходи.

Ако жертвата действа в качеството си на помощник-обвинител или частен обвинител, тя има право на възстановяване на основателни разноски, включително разноски, свързани с назначаването на представител.

За да бъдат възстановени разноските, трябва да се подаде искане и, ако е възможно, да бъдат представени документи, потвърждаващи направените разноски.

Мога ли да обжалвам, ако случаят бъде приключен преди да се стигне до съд?

Жертвите могат да обжалват решения за отхвърляне на молбата за предварително производство и решения за прекратяване на предварително производство. Информация за начините на обжалване се предоставя заедно с тези решения.

Мога ли да участвам в съдебния процес?

Жертвите участват в предварителното производство като страна, без да трябва да подават специална декларация.

В досъдебното производство жертвите могат да действат в качеството си на страна (помощник-обвинител), ако представят декларация, че възнамеряват да го направят.

В дела от частен характер жертвата е страна в качеството си на частен обвинител.

Каква е официалната ми роля в съдебния процес? Например дали съм или мога ли да избира да бъда: пострадал от престъплението, свидетел, граждански ищец или частен обвинител?

Жертвите са лица, засегнати от престъпление.

Жертвата е страна в предварителното производство по закон.

В досъдебното производство жертвите могат да действат като страна, ако изберат да го направят, като в този случай те действат в качеството си на помощник-обвинител.

В дела от частен характер жертвите действат като частен обвинител.

Независимо дали са страна, жертвите на практика винаги се разпитват като свидетели.

Понастоящем наказателното производство не позволява на жертвите да действат като граждански ищец.

Какви са правата и задълженията ми в това качество?

Дори и да не действат в качеството си на страна, жертвите могат да участват в съдебни производства, които са важни с оглед защитата на техните интереси. Жертвите могат да участват в съдебен процес и в заседание, касаещо прекратяване на производство под условие, постановяване на осъдителна присъда без процес и прекратяване на производство на основание, че обвиняемият е душевноболен, или в дела, включващи мерки за защита на основание, че обвиняемият е душевноболен. По време на процеса жертвата може да възрази срещу искане от страна на обвиняемия за произнасяне на присъда без събиране на доказателства и може да поиска да бъде разпоредено на обвиняемия да поправи причинените вреди или да плати обезщетение.

Ако наказателно производство е прекратено под условие, жертвата може да поиска то да бъде възобновено.

След като жертвата е избрала да се яви пред съда в качеството си на страна, тя може да предприема определени процесуални мерки: да подава молби за доказателства, да задава въпроси на свидетели и вещи лица, да представя своята позиция, например като посочи какво решение очаква да бъде взето от съда. Тя може да обжалва решения.

Жертви, призовани като свидетели, трябва да се явят пред съда и да свидетелстват. Неявяването без основателна причина подлежи на наказание.

Мога ли да правя изявления или да представям доказателства по време на съдебния процес? При какви условия?

Жертвите могат да подадат молби за събиране на доказателства, ако действат в качеството си на помощник-обвинител или частен обвинител.

Каква информация ще получа по време на съдебния процес?

Преди първото заседание жертвите се информират писмено за статута им на страна в предварителното производство и за правата им в тази ситуация.

Жертвите се информират в писмен вид за внесения в съда обвинителен акт и за датите и мястото на съдебните заседания или сесии, в които те могат да участват.

Ако съдът разпорежи обезщетение за причинени вреди, той ще връчи препис от решението на жертвата.

Ще имам ли достъп до съдебната преписка?

В хода на предварителното производство жертвите могат да получат достъп до преписката със съгласието на органа, водещ производството.

В хода на съдебното производство жертвите могат да получат достъп до преписките в качеството си на частен обвинител или помощник-обвинител. Ако жертвата не действа в това си качество, преписките ще ѝ бъдат предоставени със съгласието на председателя на съда.

■ Последна актуализация: 14/07/2025

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.